

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. február 15. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A 4 rendbeli hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. június 08. napján kihirdetett Kb.I.22/2017/42/V. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben a lefokozás katonai büntetés kiszabását mellőzi.

A vádlottal szemben alkalmazott szabadságvesztés büntetést halmazati büntetésül tekinti kiszabottnak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. június 08. napján kihirdetett Kb.I.22/2017/42/V. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki 4 rendbeli, a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, ezért 1 évi börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, és elrendelése esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Kötelezte a vádlottat 161.507 forint bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője egyaránt felmentés érdekében fellebbeztek.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.490/2018/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban változtassa meg, a lefokozásra vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzze, és a vádlottat volt büntetés-végrehajtási századosként tüntesse fel. Átiratában kifejtette, hogy az adott ügyben a felülbírálat teljes körű. A katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Részletes bizonyítási eljárást folytatott le, melynek eredményeként helyesen állapította meg - mérlegelési jogkörében eljárva - a történeti tényállást. Az általa rögzített tényállás mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, felülbírálatra alkalmas. Az elsőfokú bíróság teljesítette indokolási kötelezettségét, logikus magyarázatát adta, hogy miért nem fogadta el a vádlott védekezését. Álláspontja szerint a mérlegelésen alapuló megalapozott tényállás megváltoztatására nincs törvényes ok. A felmentés érdekében bejelentett fellebbezések a felülmérlegelés tilalmára figyelemmel nem vezethetnek eredményre. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Az enyhítő és súlyosító körülmények értékelésével törvényes a kiszabott szabadságvesztés büntetés, és annak próbaidőre történő felfüggesztése is.

Helyesen döntött az elsőfokú bíróság akkor is, amikor nem részesítette a vádlottat előzetes mentesítésben. Kifejtette azon álláspontját, hogy a vádlott szolgálati viszonya lemondással szűnt meg, rendfokozatát elveszítette, így a lefokozásra vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzni kell.

A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását, amelyben a felmentésre irányuló indítványát fenntartotta, de másodlagosan kiegészítette hatályon kívül helyezésre irányuló indítványával. A védői álláspont szerint az elsőfokú bíróság a mérlegelés során lényeges körülményeket figyelmen kívül hagyott, így azt, hogy a zárkabiztonsági ellenőrzést nem a vádlott, hanem más bv. tiszt rendelte el, hogy valótlannak bizonyult a kábítószer beérkezéséről szóló információ, így ez nyilvánvalóan csak ürügy volt, hogy **vádlott** a biztonsági vizsgálatba bevonható legyen. Ez egy jogszerűtlenül tervezett bűnügyi csapda volt, amely a vádlott és **tanú1** ellen irányult. A bántalmazás jellege is arra utal, hogy egy tervezett szituáció kialakítása történt meg a biztonsági ellenőrzésben résztvevő többi ör részéről. A védő szerint erre utal az is, hogy a sértettek addig nem tettek panaszt, amíg fel nem merült a vádlott intézetből történő eltávolításának lehetősége. 2017. május 03-ig semmilyen bizonyíték nem merült fel a bántalmazásra, sőt addig a fogvatartottak kifejezetten cáfolták, hogy az megtörtént volna. A bántalmazást állítólag észlelő testületi tagok sem az előjárónak, sem a nyomozó hatóságnak nem tettek jelentést. Mindenki csak akkor tett terhelő vallomást, amikor a vádlottat a beosztásából felfüggesztették. A védő beadványában utalt a vádlottal szemben párhuzamosan indult másik eljárásra, és ellentmondásosnak értékelte, hogy abban az ügyben a bíróság védecét felmentette. A jelen eljárásban ügyészi mulasztás az, hogy ilyen vádirati tényállás mellett jelentési kötelezettség elmulasztása miatt a helyszínen jelenlévő bv. testületi tagokat nem vádolták meg. Hiányosságként értékelte a két ügy egyesítésének elmaradását. Az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok értékelése során értékelni kellett volna, hogy a hivatásos állomány tagjai érintettségük okán nem voltak kötelesek önmagukra nézve terhelő vallomást tenni, a fogvatartottak pedig eleve ellentmondásos vallomásokat tettek. Utalt arra, hogy külön értékelni kellett volna **sértett1** ügyészszégi meghallgatásának körülményeit.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését mind a felmentés, mind a hatályon kívül helyezés tekintetében fenntartotta. A 8/2015. számú AB határozatra hivatkozva az elsőfokú ítélet hiányosságaként említette, hogy a bíróság egyáltalán nem indokolta miért nem alkalmazott előzetes mentesítést. Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében és annak írásbeli indokolásában írt indítványait kiegészítette még azzal, hogy védence bűnösségének megállapítása esetén előzetes bírósági mentesítésben részesítését kéri. Álláspontja szerint védence az ismert személyi körülményeire figyelemmel arra érdemes.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy az elsőfokú ítéletben leírt biztonsági ellenőrzés egy csapda volt, melyet követően nem csak őt, de a parancsnokot is eltávolították. Előadta, hogy a terhére rótt bűncselekményeket nem követte el, csak négy kollégája összebeszélt ellene. Csatlakozott a védője által előadottakhoz, illetve nyilatkozatát bővebb terjedelemben írásban is becsatolta.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a másodfokú katonai tanács az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján teljeskörűen bírálta felül.

A vádlott és védője által felmentés, illetve hatályon kívül helyezés érdekében bejelentett fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A vádlottat és a tanúkat kihallgatásukat megelőzően törvényesen figyelmeztette. Az ügyek egyesítésére a másodfokú eljárás során már nem volt lehetőség.

A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott sem a nyomozás során, sem a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni. Tárgyalási szakban írásbeli vallomást terjesztett elő, melyben tagadta a bűncselekmények elkövetését, és védekezést terjesztett elő, mely szerint a biztonsági ellenőrzés során testi kontaktusba nem került a fogvatartottakkal, a sértettként megjelölt fogvatartottak, valamint kollégái valótlán tartalmú vallomásokot tettek, összebeszéltek ellene. Nem tévedett a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a tényállást a vádlott tagadásával és védekezésével szemben a tárgyaláson kihallgatott nagyszámú tanú vallomása, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján állapította meg. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 3. oldal alulról 2. bekezdésétől a 8. oldal alulról 3. bekezdéséig igen részletesen értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan utalt arra, hogy a sértett fogvatartottak, valamint a jelenlévő bv. örök vallomásai a bántalmazás tényét illetően következetesek voltak és egymást alátámasztották. Helytállóan utalt ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság arra is, hogy a vádlott védekezését –, a kihallgatott tanúk összebeszélését illetően - semmilyen egyéb bizonyíték nem támasztotta alá. A terhelő bizonyítékokkal kapcsolatban észszerű kétely sem vetődött fel.

A másodfokú katonai tanács az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 593. § (1) bekezdés a./ pontja alapján csupán a vádlott személyi körülményei tekintetében az általa előadottakra figyelemmel annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlott 2019. január 07-ig dolgozott Ausztriában, jelenleg Magyarországon él. Munkanélküli, segílyt még nem kapott, felesége jövedelméből élnek.”

A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak, ténylegesen érvelést valamelyik megalapozatlansági ok megállapítása érdekében sem terjesztettek elő. Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, igen részletes és alapos bizonyítási eljárást folytatott le, a megismert bizonyítékokat a logika szabályainak megfelelően értékelte, indokolási kötelezettségének eleget tett. Megállapítható, hogy az általa rögzített történeti tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottnak és védőjének a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül felmentésre, illetve hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor **vádlott** bűnösségét 4 rendbeli, a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében megállapította. Az elsőfokú bíróság igen tömören, de helytállóan fejtette ki jogi álláspontjának indokolását. Azt a másodfokú katonai tanács

annyiban egészíti ki, hogy a bűncselekmények elkövetése idején a vádlott a Btk. 459. § (1) bekezdés 11/k. pontja alapján volt hivatalos személy.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor a vádlottat a rendelkező részben írt szabadságvesztés büntetésre ítélte, melynek tartama arányos a cselekmény tárgyi súlyával, és végrehajtási fokozata törvényes. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a hivatásos szolgálatból már kikerült vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. **vádlottal** szemben ez a büntetés megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. Tévedett azonban, amikor vele szemben lefokozás katonai büntetést szabott ki. Az elsőfokú ítélet indokolása a személyi körülmények között tartalmazza ennek leírását és az elsőfokú bírósági iratok között rendelkezésre áll a vádlott szolgálati viszonyát megszüntető személyügyi parancs, mely szerint 2018. április 30-i hatállyal a vádlott szolgálati viszonya lemondása miatt megszűnt. A parancs kifejezetten rögzíti, hogy a vádlott elveszti a jogosultságát a rendfokozat használatára. Figyelemmel arra, hogy a vádlott rendfokozattal nem rendelkezik, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a lefokozás katonai büntetés kiszabását mellőzte. Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú katonai tanács bár négy rendbeli bűncselekményben állapította meg a vádlott bűnösségét, de ítélete rendelkező részében nem utalt arra, hogy vele szemben halmazati büntetést szabott ki. Ezt a másodfokú katonai tanács pótolta és megállapította, hogy a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést halmazati büntetésként tekinti kiszabottnak a Btk. 6. § (1) bekezdése és a Btk. 81. §-a alapján.

A másodfokú katonai tanács nem értett egyet a védőnek a védence előzetes bírósági mentesítésére vonatkozó indítványával. A Btk. 102. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság az ügydöntő határozatban előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes. A másodfokú bíróság álláspontja szerint **vádlott** esetében az előzetes mentesítés feltétele az érdemesség nem áll fenn. A vádlottat korábban jogerősen katonai bűncselekmény elkövetése miatt már pénzbüntetésre ítélték. A jelen üggyhöz hasonló bűncselekmény miatt vele szemben harmadfokon folyik eljárás. Ezen körülmények, valamint a jelen cselekményeinek többszörös halmazata, azok jellege kizárja az előzetes bírósági mentesítés alkalmazását.

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2019. február 15.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes
előadó bíró

Dr. Belovai Henriette hb. százados
bíró

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a bűnügyi költség tekintetében végrehajtható.

, 2019. február 15.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok
a tanács elnöke